

Fra et planteavlssynspunkt er det let at få øje på de chancer, de senere års forholdsvis gunstige prisforhold har givet planteavlsbrugene. Men samtidig kan man ikke undgå at blive mindet om ved betragtning af de mange ensidige planteavlslandbrug, at der er en vis fare netop ved ensidigheden. Faren melder sig, som det så ofte er påpeget i forbindelse med opretholdelse af jordens gødningskraft, et fornuftigt sædskifte o. s. v. Mon det ikke ville være naturligt at tage disse grundlæggende driftsproblemer op til forsøgsræssig belysning på længere sigt.

I Tidsskrift for Landøkonomi har cand. polit. *Anker Knudsen* for nylig underkastet spørgsmålet om en udvidet grovfoderintensitet en indgående analyse. Også dette problem er af grundlæggende betydning og burde ligeledes belyses forsøgsræssigt.

Vejrforholdene i juni måned 1952.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

Juni 1952 havde temmelig køligt vejr med en del over normal nedbør. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 63 mm, normalt 47, altså 34 pct. over normalen. Beregnet som »fladetro« gennemsnit er nedbøren opgjort til 57,1 mm, normalt 46,8 mm, eller 22 pct. for meget. Den store forskel på resultatet af de to opgørelsesmåder kunne tyde på en ujævn fordeling af nedbøren.

Temperaturens landsgennemsnit var 12,8 ° eller 1,4 ° under normalen, der for juni er 14,2 °.

Temperatursvingningerne var flere gange temmelig store, og der var mange kølige dage. Således havde København 22 og Tarm 23 døgn indtil henholdsvis 4,6 ° og 4,7 ° under det normale. Tarm havde 13 kolde døgn og ingen varme, København 9 kolde og 2 varme, indtil 3,9 ° over normalen.

De højeste temperaturer forekom den 18. og navnlig i månedens slutning og nåede mest op på 22—25 °, ved Jyllands vestkyst dog kun 18—20 °. De laveste temperaturer aflæstes især den 4.—5. og den 17., hvor 1—5 ° var det almindelige — i landets sydlige egne dog 4—7 °. Det højeste minimum var 8,2 ° på Anholt og Langeland. Middeltemperaturen var i de fleste egne af landet 11—13 °.

Den absolut højeste temperatur, 26,8 °, målt på Orebygaard den 30., medens den absolut laveste, \div 0,2 °, aflæstes den 9. i Askov, der iøvrigt var den eneste station, der havde frostgrader.

Nedbøren var størst i den sydlige del af landet, navnlig i Sønderjylland, der fik 78,1 mm, og på Lolland-Falster med 77,8 mm. Derimod fik Øst- og Vestjylland kun henholdsvis 52,6 og 50,0 mm — Nordjylland endog kun 34,9 mm. Højeste månedssum fik Rugbjerg, 110,9 mm, den laveste Tyborøn med kun 18,4 mm.

Nedbørens afvigelse fra normalen.

		Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring	amt	31	45	\div 31
Thisted	»	34	40	\div 15
Aalborg	»	40	45	\div 11
Viborg	»	43	46	\div 7
Randers	»	51	44	+ 16
Aarhus	»	55	48	+ 15
Vejle	»	64	49	+ 31
Ringkøbing	»	42	46	\div 9
Ribe	»	62	52	+ 19
Sønderjylland	78	53	+ 47
Odense	amt	72	45	+ 60
Svendborg	»	77	49	+ 57
Langeland	77	45	+ 71
Samsø	77	38	+103
Holbæk	amt	69	42	+ 64
Sorø	»	77	43	+ 79
Frederiksborg	»	65	48	+ 35
København	»	58	48	+ 21
Præstø	»	71	45	+ 58
Maribo	»	78	47	+ 66
Bornholm	68	36	+ 90

Nedbørdagenes antal blev 16, normalt 10, varierende fra 18 i Ribe og Aarhus amter samt Sønderjylland til 12 i de nordjydske amter. Størst nedbør i et døgn, 27,8 mm, målt den 23. på Sejerø. Kun ca. 8 dage var så godt som nedbørfri.

Tåge forekom ved 24 fyr på gennemsnitlig 4 dage, normalt 2. Torden hørtes på ialt 17 dage, hvilket er normalt.

Soltimernes antal blev for Jylland-Øerne kun 183, normalt 265. Bornholm nåede det højeste antal, 249, medens Folkekuranstalten lå lavest med kun 144.

Mindre meddelelser.

Kursus i undervisningspædagogik og tilrettelæggelse af ungdomsarbejde.

21.—27. september 1952.

Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde har planlagt et kursus vedr. undervisningspædagogik og tilrettelæggelse af ungdomsarbejde, der afholdes på Lyngby landboskole i dagene 21.—27. september 1952. Kursuset er især beregnet for konsulenter, landbrugslærere og andre, der virker med opgaver inden for det landøkonomiske ungdomsarbejde eller ønsker at forberede sig dertil. Også andre interesserede vil kunne deltage i det omfang, pladsforholdene tillader.

Der vil ved kursuset blive behandlet emner i tilknytning til undervisningen på landbrugsskoler og i den landbrugsfaglige ungdomsskole, herunder undervisningens organisering og tilrettelæggelse, pædagogik, anvendelse af tekniske hjælpemidler i landbrugsundervisningen, studiekredsarbejde, taleøvelser m. v.

Endvidere vil der blive behandlet spørgsmål i forbindelse med det landbrugsfaglige ungdomsarbejdes organisering og tilrettelæggelse, bl. a. 4-H arbejdet, konkurrencer, husdyrbedømmelse o. lign. samt foreningslivet på landet. Desuden vil der blive arrangeret ekskursioner, der former sig som øvelser i ledelse af ejendomsbesøg: Mark-, stald- og bygningsvandring m. v.

Kursuset påbegyndes søndag aften den 21. og slutter lørdag eftermiddag den 27. september i så god tid, at lyntogene fra København kan nås.

Selve kursuset er gratis. Derimod betaler deltagerne for opholdet på skolen med 10 kr. pr. dag. Dog er der mulighed for, at der kan opnås tilskud til delvis dækning af rejse- og opholdsudgifter.

Kursusplan og nærmere oplysninger vil kunne fås ved henvendelse til Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde, Rolighedsvej 26, København V.

Ungdomsledermøde.

Landsudvalget for landøkonomisk Ungdomsarbejde samt det nyoprettede *Samarbejdsudvalg for landøkonomisk Ungdomsarbejde* indbyder til ungdomsledermøde fredag den 12. september 1952 kl. 9 på Fyns Forsamlingshus i Odense.

Formændene for de to udvalg, forstander *P. Hjertholm*, Kærehave Landbrugsskole, Ringsted, og gdr. *Julius Sørensen*, Rolighed, Helsingø, vil aflægge beretninger om virksomheden. Formanden for De samv. danske Husmandsforeninger, husmand *Laurits Nielsen*, Hundstrup, V. Aaby, har lovet at holde foredrag om landboungdommens uddannelse. Endvidere vil der finde en forhandling sted om tilrettelægning af ungdomslederkursus samt om undervisningsmidler til brug i ungdomsarbejdet, indledet ved husmand *Frederik Larsen*, Kærvang, Blære, og konsulent *Anhardt Arnshof*, Nakskov.

Interesserede kan få adgangskort tilsendt ved henvendelse til udvalgenes sekretariat, Ø. Paradisvej 23, Holte.

Landvæsensuddannelse.

Til 1. nvbr. antages elever til en 3-årig landmandsuddannelse på bønderbrug og/eller på større gårde samt til arbejdslederuddannelsen. Uddannelsen på bønderbrug foregår i visse egne af landet i samarbejde med landbo- og husmandsforeningerne samt foreningerne af unge landmænd.

Nærmere oplysninger om uddannelsen samt fortegnelse over læresteder fås fra Landhusholdningsselskabet, Rolighedsvej 26, København V.

Landhusholdningsselskabets fodermesteruddannelse.

Til 1. nvbr. antages elever til den af Landhusholdningsselskabet iværksatte uddannelse af fodermestre. Uddannelsen har til formål at give de elever, der antages, en grundig praktisk og teoretisk oplæring i kvægets fodring, røgt og pleje, med særligt henblik på en forberedelse til selvstændige stillinger som kvægbrugsledere eller fodermestre ved større eller mindre besætninger.

Nærmere oplysninger om uddannelsen, reglerne for denne samt lærestedsfortegnelse fås fra Landhusholdningsselskabet, Rolighedsvej 26, København V.

Dansk eksportfremstød for mælk i dåser.

Dansk mælk i dåser er ved at blive en stor eksportartikel. I fjor blev der afsat over 45 000 tons, næsten en tredobling i mængde i sammenligning med det sidste år før krigen, og hvad værdien angår, er der tale om en så kolossal stigning som fra 11,6 mill. kr. i 1938 til 92,2 mill. kr. i 1951.

I år kommer udførslen langt op over de 100 mill. kr. — måske endda tangerende de 150.

Afsætningsmulighederne er særdeles gode. I fjor gik der kondenseret mælk til 60 lande verden over. Navnlig er efterspørgslen stor fra tropiske stater, der hidtil kun har haft et ringe forbrug, men som nu er blevet i stand til at købe, takket være F. N.-hjælpen til underudviklede lande.

Hidtil har fabrikkerne kun oparbejdet 3 pct. af den danske mælkeproduktion. Med eksportfremstødet nu skulle dette tal kunne stige væsentligt.

Udkomne bøger.

Beretning om De samv. lolland-falsterske Landboforeningers Tilsyn med Kvægbesætninger 1951. 32 sider. (Nykøbing F. 1951).

46. *beretning om planteavlssarbejdet i De samv. sjællandske Husmandsforeninger 1951.* Samlet og bearbejdet af samvirksomhedens planteavlsudvalg. Ved konsulent F. K. Damgaard. 164 sider + bilag. (Slagelse 1952).

Beretning om planteavlssarbejdet i De samv. Husmandsforeninger i Fyns Stift 1951. Udarbejdet ved planteavlsudvalgene. Samlet og bearbejdet af Jacob Hansen, konsulent i planteavl. 118 sider. (Odense 1952).

Beretning om regnskabsføringen 1950—51 i De samv. Husmandsforeninger i Fyns Stift. Ved sekretariatet. 20 sider. (Odense 1952).

Elite-Stambog over Heste af jydsk Race. XXIII. Hopper nr. 17293—17631. Hingste nr. 2388—2414. Udarbejdet af Harald Rasmussen, landskonsulent. Udgivet af De samv. danske Landboforeningers udvalg for stambogsføring for heste af jydsk race. LVII + 291 sider. Ill. (Aarhus 1951).

Styretøjets konstruktion og styregeometrien ved landbrugsvogne. Ved civilingeniør, lektor S. Sonne Koføed. Meddelelser fra Afdelingen for Landbrugsmaskiner ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Udgivet af Akademiet for de tekniske Videnskaber og Dansk Ingeniørforening. 39 sider. (Kbhvn. 1951).

The mechanisation of small farms in European countries. Report of the agricultural machinery sub-committee of the OEEC. Udgivet af Organisationen for europæisk, økonomisk Samarbejde (OEEC). 63 sider. (Paris 1952).

Stambog over Vædere XI. A. Oxforddowns Race Nr. 767—838. B. Leicester Race Nr. 190—213. C. Shropshire Race Nr. 5. Udarbejdet af Nic. Bønde, konsulent. Udgivet af Foreningen af jydsk Landboforeninger. 111 sider. (Aarhus 1951).

Landbrugets prisforhold i juli måned 1952.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1951			1952		
	Hele året	Januar-juli	Juli måned	Januar-juli	Juni måned	Juli måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk ab mejeri	34,44	33,95	32,24	36,74	35,37	35,37
Smør	559	550	550	600	600	600
Ost, 45 pct.	360	363	335	379	356	362
do. 20 »	243	240	230	—	265	—
Æg	344	283	345	345	325	370
Slagterisvin, sl. v.	425	413	415	456	467	470
Slagtekøer, 1. kl., lev. v. ¹⁾	194	191	181	191	197	181
Stude og kvier, 1. kl., lev. v. ¹⁾ ..	243	238	229	241	244	235
Smågrise, Køge, kr. pr. stk. ..	85	74	89	109	122	118
Kælvekøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk.	1264	1277	1166	—	1456	1425
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1545	1533	1600	1726	1850	1825
Hvede ²⁾	58,90	65,83	—	52,70	—	—
Rug ²⁾	59,79	67,44	—	52,70	—	—
Byg	64,82	63,61	65,94	65,64	58,75	59,19
Havre	63,65	62,39	64,44	54,82	46,19	44,44
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	64,92	62,50	62,50	72,45	67,50	67,50
Solsikkekager	63,92	61,50	61,50	71,45	66,50	66,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,99	25,68	26,15	28,18	28,80	—
18 pct. superfosfat	18,46	14,79	14,85	22,54	—	—
40 pct. kaligødning	23,09	24,65	24,85	22,68	—	—

¹⁾ Notering for kreaturer til eksport.

²⁾ Fra og med august 1951 = afleveringspris + lagringstillæg. Korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs. For afleveringspligtig byg og havre betales 45 kr. pr. 100 kg + lagringstillæg.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1951			1952		
	Hele året	Januar -juli	Juli måned	Januar -juli	Juni måned	Juli måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk.....	328	323	307	350	337	337
Smør.....	267	263	263	287	287	287
Ost, 20 pct.....	426	421	404	—	465	—
Æg.....	292	240	292	292	275	314
Slagterisvin.....	438	426	428	470	481	485
Slagtekøer, 1. kl.....	334	329	312	329	340	312
Stude og kvier, 1. kl.....	398	390	375	395	400	385
Unge heste, Odense.....	210	208	217	234	251	248
Hvede.....	426	476	—	381	—	—
Rug.....	501	565	—	442	—	—
Byg.....	503	494	512	510	456	460
Havre.....	528	517	534	455	386	368
Landbrugsprodukter ialt.....	342	334	339	355	356	357
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager.....	442	420	420	494	460	460
Solsikkekager.....	496	477	477	555	516	516
Kunstgødning:						
Kalksalpeter.....	135	133	135	146	149	—
18 pct. superfosfat.....	312	250	251	381	—	—
40 pct. kaligødning.....	194	207	208	190	—	—
Kunstgødning ialt.....	214	197	199	248	251	—
Udsæd (markfrø).....	371	371	371	382	382	382